

මානව සම්පත් සංවර්ධනය කිරීමේ ශ්‍රී ලංකා ජාතික සභාව - 2013

මානව සම්පත් සංවර්ධනය කිරීමේ ශ්‍රී ලංකා ජාතික සභාවේ 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය හා එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශනය, ස්කන්ධය වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය, මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය හා වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරුවල සාරාංශයකින් සමන්විත 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13(1) වගන්තිය හා 1997 අංක 18 දරන මානව සම්පත් සංවර්ධනය කිරීමේ ශ්‍රී ලංකා ජාතික සභා පනතේ 24 වගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. මුදල් පනතේ 14(2)(සී) වගන්තිය ප්‍රකාර සභාවේ වාර්ෂික වාර්තාව සමඟ ප්‍රකාශයට පත් කළයුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

1.3 විගණකගේ වගකීම

මාගේ විගණනය මත පදනම්ව මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම මාගේ වගකීම වේ. මා විසින් උත්තරීතර විගණන ආයතනයන්ගේ ජාත්‍යන්තර විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ISSAI 1000 – 1810) අනුරූප ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මාගේ විගණනය සිදු කරන ලදී. ආචාර ධර්මවල අවශ්‍යතාවන්ට මම අනුකූලවන බවට සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවන්නේද යන්න පිළිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබා ගැනීම පිණිස විගණනය සැලැස්සීමකර ක්‍රියාත්මක කරන බවට මෙම ප්‍රමිති අපේක්ෂා කරයි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන අගයන් සහ හෙළිදරව් කිරීම්වලට උපකාරීවන විගණන සාක්ෂි ලබා ගැනීම පිණිස පරිපාටි ක්‍රියාත්මක කිරීම විගණනයට ඇතුළත් වේ. තෝරාගත් පරිපාටීන්, වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් අවදානම් තක්සේරු කිරීම් විගණකගේ විනිශ්චය මත පදනම් වේ. එම අවදානම් තක්සේරු කිරීම්වලදී, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලැස්සීම් කිරීම පිණිස සභාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට සහ සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට අදාළ වන්නාවූ අභ්‍යන්තර පාලනය විගණක සැලකිල්ලට ගන්නා නමුත් සභාවේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ ස්වදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි. කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය හා යොදා ගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය ඇගයීම මෙන්ම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ ඇගයීමද විගණනයට ඇතුළත් වේ. විගණනයේ විෂය පථය හා ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම සඳහා 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13 වගන්තියේ (3) සහ (4) උප වගන්තිවලින් විගණකාධිපති වෙත අභිමතානුසාරී බලතල පැවැරේ.

මාගේ විගණන මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.4 තත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්වගණනය කරනු ලැබේ.

02. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2.1 තත්වගණනය කළ මතය

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට මානව සම්පත් සංවර්ධනය කිරීමේ ශ්‍රී ලංකා ජාතික සභාවේ මූල්‍ය තත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතවලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

2.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

- (අ) මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව වර්ෂයේ පුනරාවර්තන ප්‍රදාන යටතේ වියදම රු. 13,780,000 ක් වුවත් භාණ්ඩාගාර මුද්‍රිත සටහන් අනුව එම ප්‍රමාණය රු. 13,966,566 ක් වී තිබුණි. ඒ අනුව භාණ්ඩාගාර මුද්‍රිත සටහන් හා ගිණුම් අතර රු. 186,566 ක වෙනසක් නිරූපණය වී තිබුණි.
- (ආ) සම්පූර්ණ ක්ෂය කර තිබූ ප්‍රයෝජනයට ගත නොහැකි තත්වයේ පවතින පිරිවැය රු. 1,702,500 ක් වූ වත්කම් ඒකක 4 ක් ප්‍රත්‍යාගණනය කර වටිනාකම් ගිණුම්ගත කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

2.3 ගෙවිය යුතු ගිණුම් හා ලැබිය යුතු ගිණුම්

- (අ) ගෙවිය යුතු වියදම් අයිතම් 03 ක එකතුව රු. 73,097 ක් වසර 1 ත් 3 ත් අතර කාලපරිච්ඡේදයකට අයත් වුවද සමාලෝචිත වර්ෂය අවසන් වන විටත් නිරවුල් කර නොතිබුණි.
- (ආ) සභාවේ සභාපති ලෙස සේවය කරන ලද නිලධාරියෙකුගෙන් අයකළ යුතුව ඇති රු. 71,162 ක මුදල විගණන දිනය වූ 2014 අප්‍රේල් 02 දින වන විටත් අයකරගෙන නොතිබුණි.

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සභාවේ මෙහෙයුම් කටයුතුවල ප්‍රතිඵලය රු. 292,661 ක අතිරික්තයක් වූ අතර ඊට ප්‍රතිරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ උනන්දුවය රු. 108,058 ක් විය. ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු. 400,719 ක වර්ධනයක් නිරීක්ෂණය විය. රජයේ පුනරාවර්තන ප්‍රදාන රු. මිලියන 4.4 කින් වැඩිවීම මේ සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් හේතුවී තිබුණි.

කෙසේ වුවද පිළිගත හැකි සාධාරණ හේතුවකින් තොරව සභාවේ ආරක්ෂක කටයුතු සඳහා මාසිකව දරන ලද වියදම 2013 ඔක්තෝබර් මාසයේ සිට සියයට 88 කින්ද, සනීපාරක්ෂක සේවා කටයුතු වෙනුවෙන් දරන ලද වියදම 2013 ජූලි මාසයේ සිට සියයට 49 කින්ද වැඩිවී තිබූ බව නිරීක්ෂණය විය.

4. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

4.1 කාර්යසාධනය

මානව සම්පත් සංවර්ධනය කිරීමේ ශ්‍රී ලංකා ජාතික සභා පනතෙහි 14(1) ඡේදය යටතේ සභාවෙහි කාර්යය සහ කර්තව්‍යයන් 6 ක් දක්වා ඇත. එහෙත් පසුගිය කාල පරිච්ඡේදයට අදාළ සැලසුම් මෙන්ම එහි සත්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය තුළ පනතෙහි සඳහන් පරිදි මෙම ආයතනය ආරම්භ කිරීමේ මූලික අරමුණ ඉටුකිරීම කෙරෙහි අවධානය යොමුකර නොමැති බව පහත කරුණු අනුව නිරීක්ෂණය විය.

- (අ) සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා සකස් කරන ලද ක්‍රියාකාරී සැලැස්මෙහි වැඩසටහන් 10 ක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට සැලසුම් කර තිබූ නමුත් ඒ තුළින් පනතෙහි සඳහන් අරමුණු 06 න් 03 ක්ම ආවරණය වී නොතිබුණි.
- (ආ) ඉහත සඳහන් වැඩසටහන් 10 සඳහා ඇස්තමේන්තු ප්‍රතිපාදනය රු. 9,850,000 ක් වූ අතර රු. 7,230,000 ක් වැය කරමින් වැඩසටහන් 9 ක් පමණක් ක්‍රියාත්මක කර තිබුණි. එසේ ක්‍රියාත්මක කරන ලද වැඩසටහන් 9 න් අපේක්ෂිත ඉලක්ක කරා ළඟාවී තිබුණේ වැඩසටහන් 3 ක් පමණි.

4.2 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

සභාව ආරම්භ කිරීමේ අරමුණු වඩාත් ඵලදායීව ඉටුකර ගැනීම සඳහා එම පනතට අනුව සභාව වෙත පත්කළ යුතු සාමාජිකයන් රටෙහි ආර්ථික හා මානව සම්පත් සංවර්ධනය හා සම්බන්ධ ආයතනයන්හි ප්‍රධානීන්ගෙන් සැදුම්ලත් කණ්ඩායමක් වී තිබුණි. එහෙත් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සභාව වෙත පත්කළ සාමාජිකයින් 17 දෙනාගෙන් 04 දෙනෙකු පවත්වන ලද කිසිදු රැස්වීමකට සහභාගී වී නොතිබුණි. සියළුම රැස්වීම් සඳහා සහභාගීවී තිබුණේ එක් සාමාජිකයකු පමණි. රැස්වීම් වාර 01 ක් සඳහා පමණක් සහභාගීවූ සංඛ්‍යාව 05 කි. එමෙන්ම පනතෙහි 3(1) වගන්තියෙහි (P) ප්‍රකාරව අමාත්‍යවරයා විසින් පත්කළ යුතු සාමාජිකයින් 03 දෙනෙකු පත්කර නොතිබුණි.

4.3 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) සභාව විසින් පෞද්ගලික ආයතනයක් මගින් රු. 257,500 ක මූලික වැයක් දරමින් 2011 සැප්තැම්බර් 20 දින සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි ශ්‍රී ලංකාවේ රැකියා විරහිත වෘත්තිකයන්ගේ තොරතුරු ඇතුළත් දත්ත පද්ධතියක් සකස් කර පවත්වාගෙන යාමට අවශ්‍ය මූලික කටයුතු සිදු කර ඒ සඳහා රු. 920,375 ක් වැයකර තිබුණි. සමාලෝචිත වර්ෂය අවසන් වන විටත් එම කටයුත්ත නිමකර නොතිබුණු අතර වැය කරන ලද සම්පූර්ණ මුදලම නිෂ්කාර්ය වී තිබුණි. මෙම වැඩසටහන අසාර්ථක වීම කෙරෙහි පහත සඳහන් හේතු බලපා තිබුණි.

- I. විධිමත් ක්‍රමවේදයකින් තොරව පෞද්ගලික ආයතනයක් තෝරාගැනීම සහ එසේ තෝරාගත් ආයතනයට මෙම කාර්යය අඛණ්ඩව හා විධිමත්ව පවත්වාගෙන යාමට ඇති හැකියාව පිළිබඳ විධිමත් ඇගයීමක් සිදුකර නොතිබීම.
- II. මීට අදාළව පෞද්ගලික සේවා ආයතනය සමඟ එළඹෙන ලද ගිවිසුම අවිධිමත් හා අසම්පූර්ණ එකක් වීම.

(ආ) උසස් අධ්‍යාපනය සඳහා වරම් නොලැබූ සිසුන් සවිබලගැන්වීම සඳහා වෘත්තීය අධ්‍යාපනයට යොමුකිරීම හා ඒ සඳහා ඇති බාධාවන් හඳුනාගැනීම සඳහා නියමු ව්‍යාපෘතියක් ලෙස තෝරාගත් දිස්ත්‍රික්ක 05 ක සිසුන් සහභාගී කර දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පවත්වා තිබුණි. සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ ඒ සඳහා එකතුව රු. 1,810,879 ක් වැයකර තිබුණි. එහෙත් එම වැඩසටහන් තුළින් අපේක්ෂිත අරමුණ ඉටු වී නොතිබුණු බව පහත සඳහන් කරුණු අනුව නිරීක්ෂණය විය.

- i. මූලික වැඩසටහන සඳහා සිසුන් 1906 ක් සහභාගී වී තිබුණත් ඉන් සියයට 50 ක් පමණක් වෘත්තීය පාඨමාලා හැදෑරීම සඳහා වෘත්තීය පුහුණු ආයතන වෙත ලියාපදිංචි වී තිබුණි.
- ii. තෝරාගත් දිස්ත්‍රික්ක 5 හි සියළුම ප්‍රදේශ ආවරණය වන පරිදි සිසුන් සහභාගී කරවීමේ අරමුණෙන් වැඩසටහන් පැවැත්වීමට සැලසුම් කර තිබුණත් විගණන නියැදි පරීක්ෂාවට භාජනය වූ දිස්ත්‍රික්ක 4 ක පවත්වන ලද වැඩසටහන් සඳහා එම දිස්ත්‍රික්කයන්හි ප්‍රධාන නගර 4 ආශ්‍රිත ප්‍රදේශවලින් සිසුන් 438 ක් සහභාගී වී තිබුණත් ඉන් බැහැරව පිහිටි ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ 15 කින් සිසුන් 25 ක් පමණක් සහභාගී වී ඇති බව නිරීක්ෂණය විය. එමෙන්ම වැඩසටහන පවත්වන ලද දිස්ත්‍රික්ක 03 ක වැඩසටහන පැවැත්වෙන දිනට වෘත්තීය පුහුණුව සඳහා විවිධ ආයතන වෙත ලියාපදිංචි වූ සිසුන් 400 කින් සිසුන් 355 ක් වෘත්තීය පුහුණු පාඨමාලාවන් සඳහා සහභාගී වී නොතිබුණු බව අනාවරණය විය.

5. ගිණුම් කටයුතු භාවය සහ යහපාලනය

5.1 සංයුක්ත සැලැස්ම

2003 ජුනි 02 දිනැති අංක PED/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛයේ 5.1.2 උපඡේදය පරිදි පූර්ව තෙවර්ෂයේ මෙහෙයුම් පිළිබඳව සමාලෝචනයක් වර්ෂ 2013 සිට 2017 දක්වා කාලසීමාවට සකස් කළ සංයුක්ත සැලැස්මෙහි අන්තර්ගතව නොතිබුණි. එමෙන්ම මුදුන් පමුණුවා ගතයුතු ඉලක්කයන්හි මූල්‍යමය අගයක් දක්වා නොතිබුණු බැවින් වාර්ෂික ප්‍රගතිය මූල්‍යමය වශයෙන් සංසන්දනය කළ නොහැකි විය.

5.2 අභ්‍යන්තර විගණනය

සභාව තුළ අභ්‍යන්තර විගණන ඒකකයක් ක්‍රියාත්මකව නොතිබුණු අතර රේඛීය අමාත්‍යාංශය වූ යෞවන කටයුතු හා නිපුණතා සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයේ අභ්‍යන්තර විගණන අංශය මඟින් සභාවේ කටයුතු විගණනයට භාජනය කර තිබුණි.

6. පද්ධති හා පාලනයන්

විගණනයේ දී නිරීක්ෂණය වූ පද්ධති හා පාලන අඩුපාඩු වරින්වර සභාවේ සභාපතිවරයාගේ අවධානයට යොමු කරන ලදී. පහත සඳහන් පද්ධති හා පාලන ක්ෂේත්‍රයන් සම්බන්ධයෙන් විශේෂ අවධානය යොමු කළ යුතු වේ.

- (අ) ප්‍රසම්පාදනය
- (ආ) ගිණුම්කරණය

